

2. Høring af udkast til organisering af fritidstilbudsområdet for de 10-18-årige (B)

Sagsnr.: 23-007140

Åbent

Kompetence

Børne- og Ungeudvalget

Beslutningstema

Børne- og Ungeudvalget skal sende udkast til ny organisering af fritidstilbudsområdet for de 10-18-årige i høring hos bestyrelser i skoler og klubber samt relevante faglige organisationer, MED-udvalg og foreninger.

Indstilling

Direktøren for Børn, Unge og Kultur indstiller,

1. at Børne- og Ungeudvalget sender udkast til ny organisering af fritidstilbudsområdet for de 10-18-årige i høring hos bestyrelser i skoler og klubber samt relevante faglige organisationer, MED-udvalg og foreninger.

Sagens indhold

I forbindelse med vedtagelsen af Budget 2023-2026 besluttede Byrådet den 10. oktober 2022 at reorganisere fritidstilbudsområdet for de 10-18-årige.

Formål

Det overordnede formål med reorganiseringen er at gøre op med de forskelle, der er begrundet i forhold, der rækker tilbage til før kommunalreformen i 2007. Den faglige hensigt er dels at skabe kontinuerlige indsatser for målgruppen, hvor de nære relationer og nærhedsprincippet skaber forudsætningerne for tillidsfulde og beskyttende fællesskaber, og dels, at der skabes en ensartethed i tilbud, som underbygges af ens lovgivning og finansiering.

Processen indtil nu

Børne- og Ungeudvalget drøftede på deres møde den 7. februar 2023 principper for det kommende fritidstilbudsområde. Udvalgets input har sammen med budgetteksten udgjort den indledende politiske ramme for administrationens videre arbejde. Slagelse Kommunes Børne- og Ungepolitik udgør på samme måde et fagligt pejlemærke i at sikre fritidstilbud, der tilgodeser børns trivsel, udvikling og læring.

Administrationen afholdte en workshop ultimo marts 2023 med relevante interne aktører, herunder repræsentanter fra UngSlagelse, Ungdomsskolen, skoleområdet, den kommunale forebyggende indsats og den kriminalpræventive enhed, klubområdet samt kultur-, fritids- og idrætsområdet. Formålet med workshoppen var at afdække fritidstilbudsområdets mange snitflader til øvrige kommunale områder og indsatser mhp. at identificere og definere potentialer og opmærksomhedspunkter samt faglige og pædagogiske pejlemærker i den kommende reorganisering.

På udvalgsmøderne den 2. maj og 30. maj drøftede udvalget udkastet til reorganisering af fritidstilbudsområdet for de 10-18-årige. Udkastet er justeret til på baggrund af udvalgets input.

Organisering af området

Den kommende organisering af fritidstilbudsområdet baseres på en distriktsmodel. Distriktsmodellen er udarbejdet med afsæt i nærhedsprincippet, således at alle unge i aldersgruppen 10-14 år har et tilbud tilgængeligt i geografisk nærhed til deres skole eller bopæl. For de 14-18-årige forudsættes en højere grad af geografisk mobilitet.

Området foreslås organiseret på følgende vis:

1. Slagelse Nord – Slagelse nord- og vestby, inklusiv Vestermose og Stillinge og nordpå indtil kommunegrænsen (Stillinge Skole, Marievangsskolen og Nymarksskolen)
2. Slagelse Syd – Slagelse syd- og østby samt byerne Slots Bjergby og Sørbymagle (Antvorskov Skole, Søndermarksskolen, Hashøjskolen og Hvilebjergskolen)
3. Korsør – Korsør, Halskov, Tårnborgh og Vemmelev (Broskolen, Baggesensskolen og Vemmelev Skole)
4. Skælskør – Skælskør og Dalmose (Solskinsskolen, Dalmose Skole og Kirkeskovsskolen)

Distrikterne vil bestå af flere lokale matrikler. Matriklerne vil være organisatorisk uafhængige af de lokale skoler, mens en forpligtelse til tæt samarbejde består. Af bilag 4 fremgår et kort over de nye distrikter, hvor de nuværende matrikler er indtegnet.

Der ansættes fire ledere: en i Korsør-distriktet, en i Skælskør-distriktet samt to til at dække Slagelse-distrikterne. Hver leder har det samlede ansvar for matriklerne i det pågældende distrikt og kan prioritere ledelseskraft målrettet de lokale forhold, for eksempel i tilbud med geografisk tilknytning til sociale boligområder.

Lederne udgør tilsammen et tværgående og strategisk ledelsesteam, der i fællesskab skal koordinere indsatser, herunder brugen af det matrikelløse tilbud Fønix. Lederne får ophæng og reference til chefen for skole- og dagtilbudsområdet.

Organisering af tilbud

Fritidstilbudsområdet organiseres med udgangspunkt i følgende to typer af tilbud.

- Fritidsklub for målgruppen 10-14-årige, 4.-7. klasse. Fritidsklubberne oprettes efter dagtilbudsloven.
- Ungdomsklub for målgruppen 14-18-årige, 7.-9. klasse. Ungdomsklubberne oprettes efter dagtilbudsloven, mens fritidsundervisningstilbud oprettes efter lov om ungdomsskoler.

Med den foreslåede organisering vil der ske en ensartethed ift. den økonomiske og lovgivningsmæssige ramme for tilbuddene samt i forhold til tilbuddenes indhold og tilgængelighed.

Målgrupperne i det nye fritidstilbudsområde spænder bredt, og der gælder forskellige karakteristika for de 10-18-årige. Eksempelvis vil det være nødvendigt for de 10-14-årige at have et klubtilbud i geografisk nærhed til deres skole eller hjem, mens der for den ældre målgruppe bør være fokus på involvering i udformning af indholdet i de konkrete tilbud.

I den nye organisering vil der være et fortsat fokus på yderområderne i kommunen. Dette primært af hensyn til, at mobiliteten for målgruppen kan være begrænset i disse områder grundet busruter m.v.

Fønix vil fortsat være et matrikelløst klubtilbud i rammerne af en bus, som efter konkret vurdering og behov gøres tilgængeligt som et fleksibelt og inddragende tilbud for de unge. På nuværende tidspunkt er Fønix åbent mandag-torsdag hver uge om eftermiddagen og aftenen og afholder som minimum et weekend-arrangement om måneden. Lokation og åbningstider baseres på en faglig vurdering, der også kan foretages i tæt samarbejde med blandt andet politiet og den kriminalpræventive enhed (KPE).

Potentialer

Den foreslåede reorganisering vil sikre en højere grad af ensartning af tilbuddene, så borgere i alle dele af kommunen oplever samme serviceniveau. Der vil således ske en ensartning ift. den økonomiske og lovgivningsmæssige ramme samt i forhold til tilbuddenes indhold og tilgængelighed.

Den fælles økonomiske ramme vil skabe en fleksibilitet ift. drift og udvikling på fritidstilbudsområdet, mens den lovgivningsmæssige ramme vil sætte en fælles faglig, pædagogisk og indholdsmæssig retning for de enkelte tilbud.

Den nye områdeledelse vil sikre et større udsyn og det strategiske samarbejde på tværs af distrikterne. Dermed vil områdeledelse være med til at sikre et større fokus på tilgængelighed, ved at

tilbud gøre tilgængelige på tværs af distrikter, og at børn og unge i et givent geografisk tilbud ikke er afgrænset til tilbuddene i nærområdet.

Inden for hvert distrikt vil tilbuddene kunne tones i henhold til lokalområdernes særlige profiler og muligheder. I Skælskør kunne det fx betyde, at et klubtilbud kan tænke ind i at samarbejde med det lokale kunstmiljø.

Personalemæssigt kan den fælles økonomiske ramme inden for distrikterne være med til at skabe flere pædagogiske fuldtidsstillinger og dermed tiltrække og fastholde kvalificeret arbejdskraft. Medarbejderne får mulighed for at anvende deres kompetencer på tværs, hvilket kan skabe yderligere rum for udviklingen af den pædagogiske praksis og synergi tilbuddene imellem.

Ligeledes kan der tænkes i at skabe fuldtidsstillinger mellem skole og klub; dette vil også kunne være med til at skabe kontinuitet og tryghed for børn og unge i deres møde med klubtilbuddet.

Den nye ramme for fritidstilbudsområdet er i tråd med Børne- og Ungepolitikken for Slagelse Kommune, som bl.a. har som ambition at skabe større tilknytning mellem de unge og fællesskaber. I tråd med intentionerne i politikken indtænkes inddragelse af unge som et bærende princip i den videre proces ifm. den mere konkrete udvikling af tilbuddene på matriklerne.

I videreudviklingen af den pædagogiske ramme for tilbuddene i den nye organisering er administrationen optaget af, at børn og unge mødes af et godt stykke pædagogisk arbejde i både skole- og fritidsdelen. Foruden den store viden, der allerede eksisterer i kommunens tilbud i dag, er administrationen også opmærksom på den nyeste forskning inden for fritidspædagogikken, herunder en række forskningsprojekter støttet af BUPL's forskningspulje er igangsat mhp. at bidrage med praksisnær viden om fritidspædagogikkens betydning for at skabe trivsel, udvikling og livsmuligheder for alle børn. Listen over forskningsprojekter kan tilgås [her](#).

Foreløbige drøftede samarbejder i de kommende fritidstilbud

Administrationen har i samarbejde med interne aktører på området identificeret følgende mulige samarbejder og snitflader:

- Det lokale forenings- og kulturliv inviteres til et samarbejde med klubtilbuddene i distrikterne
- Forebyggende indsatser, herunder støttekontaktpersoner, Den Kriminalpræventive Enhed og boligsociale indsatser indtænkes som ressourcer i distrikterne
- Udvalgte tilbud under fritidsundervisningen i UngSlagelse tilbydes som aktiviteter i distrikterne
- Civilsamfundets ressourcer medtænkes

Intentionen i den nye organisering er, at klubberne bliver indgangen til relevante tilbud og indsatser jf. ovenstående. Rammerne for de nævnte samarbejder vil blive formuleret, når rammen for fritidstilbudsområdet er politisk besluttet. I forhold til implementeringen af den nye organiseringsmodel er det planen, at hvert distrikt udarbejder en udviklingsplan for aktiviteter, indhold og konkrete ressourcer inden ikrafttræden 1. januar 2024.

Et styrket samarbejde mellem fritidstilbud og idræts-, fritids- og kulturtilbud kan tage udgangspunkt i eksisterende formelle såvel som uformelle samarbejder. Disse samarbejder er ikke geografisk fastlåste, men i højere grad flydende, forstået på den måde, at flere aktører bevæger sig på tværs af distrikter og dermed samarbejder med flere forskellige fritidstilbud og skoler. I vedlagte bilag 2 er en oversigt med eksempler på oplagte samarbejdsrelationer og samlingssteder inden for hver af de kommende fire distrikter. Det er et opmærksomhedspunkt, at der i de nuværende partnerskaber på skole- og dagtilbudsområdet i dag er målrettet økonomi afsat, så foreninger/aktører får økonomisk støtte ved at indgå.

I forhold til fritidstilbudsområdets kobling til forebyggende indsatser under den kriminalpræventive enhed og det specialiserede børne- og ungeområde arbejdes der allerede nu frem mod en agil administrativ organisering, hvor den kriminalpræventive enhed får organisatorisk ophæng i Børn og Unge i stedet for Skole og Dagtilbud. Dette vil styrke det interne samarbejde og dermed også udgangspunktet for at identificere udfordringer og igangsætte indsatser – både generelt set, men også i samarbejdet med kommunens fritidstilbud.

Den kriminalpræventive enhed vil bl.a. kunne bidrage med følgende i klubtilbuddene:

- En opsøgende indsats på tværs af kommunen med fokus på forebyggelsesmiljøer blandt de unge, som kan være i udsatte positioner og enten er i periferien af de organiserede ungemiljøer eller helt udenfor. Formålet vil være brobygning til fællesskabet og/eller behov for anden hjælp, f.eks. efter servicelovens bestemmelser
- Fælles indsatser og projekter på gruppe- eller individniveau i det forebyggende socialfaglige felt, hvis formål er at skabe en sammenhæng mellem udsatte unge og de brede almene tilbud
- Indsatser målrettede børn, unge og familier i risiko for at begå kriminalitet eller som allerede har kriminalitet som en udfordring
- Forebyggende og oplysende undervisning

I samarbejdet mellem klubtilbud og det specialiserede børne- og ungeområde er der et potentiale i at øge fokus på fællesskabet som en betydningsfuld beskyttelsesfaktor og sikre et mere formaliseret samarbejde omkring den udsatte målgruppe. Dette ved at barnets eller den unges deltagelse i klubmiljøet kan indgå som en del af den samlede indsats og derved indarbejdes i barnets handleplan jf. servicelovens § 140.

Organiseringen i Center for Børn og Unge dækker både myndighed og indsatsdel, som er inddelt i to distrikter (Slagelse og Korsør/Skælskør). Denne organisering kan fint kobles til de fire klubtilbudsdistrikter. Ud over samarbejdet med kontaktpersoner, er det væsentligt at de forebyggende rådgivere i de enkelte distrikter tænkes ind i samarbejdet med klubberne, da de arbejder opsøgende og forebyggende ift. målgruppen udsatte børn og unge. De forebyggende rådgivere er knyttet op på alle kommunens skoler og dagtilbud, og kan ud over råd og vejledning også tilbyde en kortere indsats – eksempelvis understøttelse af børn og unges deltagelse i klub og fritidsliv eller gruppebaserede indsatser.

Opmærksomhedspunkter

Arbejdet med at samle og organisere fritidstilbudsområdet er en kompleks størrelse, som involverer mange enheder og målgrupper. Det betyder, at der er en række opmærksomhedspunkter, som administrationen skal forholde sig til frem mod implementeringen af den nye organisering. Disse er listet herunder.

- Kapacitet i distrikterne grundet antal matrikler
- Ved flere matrikler i distrikterne kan der være øgede udgifter, da nogle områder i de nye distrikter ikke har et tilbud i dag

Kapacitetsanalysen og de eventuelt afledte økonomiske forhold heraf vil blive afdækket i samarbejde med Center for Kommunale Ejendomme samt kommunens økonomiafdeling.

- Behov for ansættelser tilpasset den nye organisering - evt. flere kombinationsstillinger
- Personalepolitiske processer for nuværende ansatte, bl.a. pga. overgang fra flere til én overenskomst grundet reorganiseringen

Afhængig af hvilken organisering Børne- og Ungeudvalget beslutter, vil der skulle træde en personalepolitisk proces og evt. rekrutteringsproces i gang. Dette forløb vil blive håndteret i tæt samarbejde med kommunens HR-afdeling.

- Nye projekter, tiltag og tilbudsbeskrivelser skal gentænkes og udvalgets fokusområder med mere bevægelse, mental sundhed, fællesskaber m.v. skal indgå. Desuden skal der være en kobling til Børne- og Ungepolitikken

Når Børne- og Ungeudvalget har truffet beslutning om den fremtidige organisering af fritidstilbudsområdet, vil fagfolk sammen med administrationen indlede konkretiseringen af ovennævnte ønsker med samtidig inddragelse af de unge og øvrige berørte parter.

- Busruter og tilgængelighed i distrikterne og distrikterne imellem
- Fønix må ikke agere busdrift, men det kan undersøges om den kan nå bredere ud geografisk

Dette punkt vil blive undersøgt nærmere i samarbejde med Center for Teknik, Plan og Erhverv.

- 4. klasse i SFO ophører i sin nuværende form til fordel for oprettelse af klubtilbud fra 4. klasse

- Der mangler et tilbud på Rosenkilde Skole, efter at skolen er blevet en selvstændig specialskole
- Der skal være et fortsat fokus på at øge interessen for og søgningen til ungdomsklub

Disse punkter vil blive afdækket i forløbet efter den politiske beslutning. Der vil være tale om involvering af forskellige parter få tværs af forvaltningen, herunder økonomi- og analyseafdelingen.

Høring af udkast til organisering

Udkastet til organisering sendes i høring hos relevante parter i perioden 20. juni-25. august kl. 12.00.

I vedhæftede bilag 1 findes høringsskabelonen, som sendes til høringsparterne. Indeværende sagsfremstilling vedlægges høringsmaterialet som bilag.

Skemaet til høringssvar indbyder til både generelle bemærkninger samt bemærkninger til de væsentligste ændringer i den nye organisering, som ses nedenfor:

- Der etableres 4 distrikter

Formålet er bl.a. at sikre et nærhedsprincip, således at alle unge i alderen 10-14 år har et tilbud tilgængeligt i geografisk nærhed til deres skole eller bopæl. Hvad angår de 14-18-årige forudsættes en højere grad af geografisk mobilitet.

Desuden vil distriktstænkningen bidrage til at skabe en ensartethed i den økonomiske og lovgivningsmæssige ramme for området.

- En anden ledelsesstruktur

For at skabe en større sammenhæng på tværs af de forskellige distrikter og dertilhørende tilbud, skabes der en ledelsesstruktur, hvor områdeledelse bliver centralt. Derudover forpligter områdelederne sig til et tværgående og strategisk samarbejde, således at alle tilbud i kommunen bliver tilgængelig for de børn og unge, som er i målgruppen. Helt konkret ansættes fire ledere: en i Korsør-distriktet, en i Skælskør-distriktet samt en i hver af de to Slagelse-distrikter.

- To organiseringsformer for målgruppen

I dag spænder tilbuddene og målgrupperne bredt på fritidstilbudsområdet. Dette forsøges ensartet ved en opdeling i to målgrupper: fritidsklub for de 10-14-årige i 4.-7. klasse og ungdomsklub for de 14-18-årige i 7.-9. klasse. Børn i de nuværende SFOII-tilbud på bl.a. Antvorskov Skole og Stillinge Skole vil fremover skulle benytte enten fritidsklub eller ungdomsklub, afhængig af deres alder og klassetrin.

Både fritidsklub og ungdomsklub organiseres efter dagtilbudsloven, bortset fra fritidsundervisningsdelen, som organiseres efter ungdomsskoleloven.

- Potentialer i den nye organisering

Den nye organisering af området giver bl.a. mulighed for, at eksisterende tilbud og samarbejdsformer kan gentænkes.

Administrationen ser muligheder i, at unge i højere grad kan inddrages i processen med tilbudsbeskrivelserne, således at tilbuddene i højere grad bliver relevante for målgrupperne.

Der vil med den nye organisering ligeledes være mulighed for i højere grad at tænke i kombinationsstillinger, således at pædagoger ikke nødvendigvis er fastlåste til en enkelt matrikel, men kan arbejde på tværs af matrikler inden for samme distrikt.

Ligeledes vil der være mulighed for at genbesøge de interne og eksterne samarbejdsformer som findes i dag, herunder en nytænkning af bl.a. samarbejdet med foreningslivet, den forebyggende kommunale indsats, de boligsociale indsatser m.v.

Retligt grundlag

Klubtilbuddene organiseres efter dagtilbudslovens §65, som bl.a. beskriver, at klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge, i samarbejde med børnene og de unge skal skabe aktiviteter og samværsformer, der fremmer den enkeltes alsidige udvikling, selvstændighed og forståelse for demokrati.

Fritidsundervisningen organiseres efter lov om ungdomsskoler § 2 og § 3, som bl.a. beskriver, at ungdomsskolen kan indgå aftale med kommunen om samarbejde om undervisningstilbud.

Handlemuligheder

Børne- og Ungeudvalget kan sende udkast til ny organisering af fritidstilbudsområdet for de 10-18-årige i høring hos bestyrelser i skoler og klubber samt relevante faglige organisationer, MED-udvalg og foreninger.

Vurdering

Administrationen vurderer, at ovenstående udkast til organisering af fritidstilbudsområdet falder i tråd med Børne- og Ungepolitikken intentioner. Samtidig er udkastet udarbejdet med afsæt i de politiske tilkendegivelser.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Budgetoverblikket i bilag 3 viser, at den samlede økonomiske ramme for alle enheder i dag udgør 42.410,145 mio. kr.

Heri er ikke medregnet den besparelsesramme på 1,5 mio. kr., som området skal finde i 2023. Besparelsen på 3 mio. kr. årligt fra 2024 og frem er heller ikke medregnet i det samlede budget for området.

Fra 2024 og frem forventes det samlede budget for området at ligge på cirka 39.000,000 mio. kr. Det vil altså være denne samlede budgetramme, som den fremtidige organisering af området vil bero på.

En ny beregningsmetode for den samlede fælles økonomi kan baseres på en ny ressourcetildelingsmodel, som bl.a. rummer indtægter fra forældrebetaling og tager højde for socioøkonomiske forhold samt antal indmeldte børn i de forskellige tilbud. Samtidig oprettes en enhedstakst for hhv. fritids- og ungdomsklub, der gælder for hele kommunen.

Det er et økonomisk opmærksomhedspunkt, at forældrebetalingen vil falde væsentligt, når børn i 4. klasse fra 1. januar 2024 skal benytte klubtilbud fremfor SFO-tilbud. På samme måde vil forældrebetalingen blive reduceret, når børn i SFOII-tilbud fremover skal benytte klubtilbud.

Dette skyldes, at klubtilbuddene vil organiseres efter dagtilbudsloven, der tilsiger, at forældrebetalingen maksimalt må udgøre 25% af de budgetterede udgifter til pladsen. Den samme regel er ikke gældende for SFO-tilbuddene, hvor forældrene pt. betaler en større procentsats af de budgetterede udgifter. I bilag 3 ses forskellen på forældrebetalingerne.

Det skal afklares, hvordan budgettet for det nye fritidstilbudsområde skal fastlægges, og hvorvidt klubberne skal have nettobudgettet eller udgiftsbudgettet. Hvis klubberne skal have udgiftsbudgettet, bør der besluttes, om kassen skal finansiere den manglende indtægt.

Det er i den forbindelse et opmærksomhedspunkt, at det i forbindelse med udarbejdelsen af den nye klubstruktur blev besluttet, at der tages udgangspunkt i Budget 2023. Dette medfører, at nogle af budgetterne ikke er inkluderet i 2024, og ligeledes at nogle af budgetterne kan være ændret fra 2023 til 2024. Eksempler på dette er Flakkebjergs budget til SFO 4.klasse og SFOII samt den centrale pulje. Disse fremgår af bilag 3. I forlængelse heraf kan der være øvrige besparelser, som bl.a. er fundet i arbejdet med den nye skolestruktur, og som kan påvirke budgettet positivt eller negativt for det nye fritidstilbudsområde.

Tværgående konsekvenser

Den nye organisering fordrer bl.a., at de involverede aktører forpligter sig til et fællesskab, som tilbyder relevante tilbud for de unge i målgruppen. Ligeledes indgår aktørerne i et fællesskab, hvor de økonomiske ressourcer anvendes mere fleksibelt.

Sagens videre forløb

Den videre proces opdeles i faser og ser foreløbigt således ud:

Fase 1: Børne- og Ungeudvalget sender udkast i høring – 20. juni 2023

Fase 2: høringsproces og opsamling på høring – juli-august 2023

Fase 3: endelig model for organisering besluttet i Børne- og Ungeudvalget efter endt høring - september 2023

Fase 4: interne analyser og involvering af relevante kommunale aktører - herunder Kommunale Ejendomme, HR, økonomiafdelingen m.v. - september til december 2023

Fase 5: ny klubstruktur træder i kraft - januar 2024

Beslutning i Børne- og Ungeudvalget den 19. juni 2023

Fraværende: Ingen

At 1: Godkendt med den ændring, at hele Nymarkskolens distrikt hører det til det nye distrikt Slagelse Nord.

Udkastet sendes i høring med frist den 25. august kl. 12.00.

Bilag

23-007140-9	Bilag 1 - Udkast til høringskabelon
23-007140-8	Bilag 2 - Forslag til konkrete samarbejder og samlingssteder
23-007140-10	Bilag 3 - Økonomisk overblik
23-007140-12	Bilag 4 - Nye distrikter og nuværende tilbud